

A sürgönyben ez is benne van...

Utazás egymillió forint értékű export pótalkatrész körül

A térkép már megvan! Minden világtörvényszerű elengedhetetlen tartozéka itt függ az első csarnokban. Jártunkban-keltünkben két munkaruhás férfiak haladnak el előtte, s rávillan a tekintetük. Utitársak. Szellemük, kezük munkája benne a gépben, híruk együtt utazik az utassal a világ minden tájára, a világ csaknem valamennyi országába. Hja, az utas nagyon híres! Hívják, kérik a földkerekség legtávolabbi pontjára is. A Csepeli Szerszámgyárból készülő maró- és fűrőgépeink 92 százaléka exportra utazik. És valamennyien kiváló képviselői a magyar iparnak a legfejlettebb ipari államokban is.

Ami legyünk tárgyilagosa. Világhír ide, világhír oda, — én is azt az autót, vagy mosógépet veszem meg legszívesebben, amelyhez gyorsan és elegáns pótalkatrészt kaphatok. Az üzletemberek, a külföldi megrendelők még igényesebbek! Egyes konkurens nyugati cégek, nagy pótalkatrész raktáraikra támaszkodva, a megrendeléstől feladott 24 óra, de maximum egy hét múlva ki tudják elégíteni külföldi vevőiket. A Technoimpexnek pedig — amely maró- és fűrőgépeinket áruba bocsátja — egyelőre még nincs raktára. Sőt! Jóval több a befutott pótalkatrész rendelés, mint amennyinek gyártását a szerszámgyár még feszített munkatempóval is 1962-re tervébe vehette. Kétféle forint értékű pótalkatrész gyártását beiktatják, — de hogy mennyi lenne a külföldi vevők igénye, arról ne is beszéljünk.

Egymillió értékű pótalkatrész terven felül

Mit lehetne itt tenni, hogy a jó márká ellenére, a másúttal jobb kiszolgálás el ne vonja külföldi vevőinket. Tanácskoztak ezen eleget a gyárvezetők. Megbeszélések együtt a különféle osztályokkal, a pótalkatrészgyártásban érdekelt üzemek vezetőivel, szocialista és munkabrigádjaival... És minden egyes ember heteken keresztül vizsgálta, kutatta, vitatta a legapróbb lehetőségeket is... Mit lehetne tenni?

Es május első hetére felajánlották, — ami előbb még lehetetlennek látszott. A VIII. kongresszus tiszteletére — egymillió forint értékű export pótalkatrész gyártását terven felül! 50 százalékos tervteljesítést!

A Technoimpexben kicsit fellélegeztek... Mária futottak a táviratok a külföldi cégekhez: »Megrendelésüket eddig és eddig teljesíteni tudjuk.«

De mi minden van a sürgöny egy mondatában?

Például a nagyöntvény üzem »perc-spórolás« szelleme is. Számos újításuk mellett számtalan apró ésszerűsítésük. Némelyikkel ugyan csak két-, három-, öpercenyi munkaidőt lehet megtakarítani, de hát ha összeadjuk a perceket? A takarékos háziasszony is a »lecsipett« fillérekből veszi meg néha az ünnepi ajándékát.

A tengelypersely jó útra térese... Az üzemszervezés és a régi sztrázellem helyett az emberibb együttérzés. A gépeket és megmunkáló helyeket a technológiai sorrendben helyezték el. A belső anyagmozgatás útja így módon egyharmaddal rövidült. Az átfutási idő — amíg a nyersanyagból késztermék lesz — 30 százalékkal csökkent. A termelékenység így 12 százalékkal növekszik. Egyelőre. Mert az elkövetkezőekben, a belső szállítási teljes gáncsát, a munkások fizikai erejének kímélésével még nagyobbra ugorhat az a szám.

Apa és fia

De minden újítás, jó szervezés alapja, a siker titka mégis — az ember.

— Ez az utolsó állomásod, Jancsi! Ha itt sem tudsz helytállni, akkor nem tudom, mi leszel!

Két meglelt férfi, a munkaerő-gazdálkodás vezetője és az elkeseredett munkása,

idősebb Bús János ezzel a figyelmeztetéssel hozta a fiút ide, a fogaskerék-üzembe. A két férfi titokban úgy reménykedett ebben a »nevelőintézetben« és Glovotz Zoltán üzemvezető emberismeretében — mint a fuldokló ama bizonyos utolsó számszálban. Ha már ez a lélekűvár idős csztergályos sem boldogul vele, akkor Bús Jancsival valóban nem lehet mit kezdeni. Glovotz tudja, hogy melyik embert kell legorombítani, melyiket csak simogatni szabad, hogy magához térjen! Ha csak egy szikra józanság is szunnyad a sok-sok rossz alatt, ő bizonyosan kicsinalja és tüzet varázsol belőle.

„Lelkifrócs” és hét hónap

Bús Jancsi várta hát a nagy »lelkifrócsot«. Mit fog neki levágni ez az öreg szakai, aki 13 éves kora óta itt dolgozik! Neki, az apaszomoritonak! Amióta felszabadult esztergályos, az őrdög tudja mennyi üzemben is dolgozott már. Dolgozott? Na igen... Volt olyan nap, hogy három forintot sem keresett meg...

A lelki-frócs azonban sehogyan sem akart jönni... Az őszülő hajú üzemvezető — milyen furcsa is a szemé és az egész magatartása, milyen biztosságot, derűt. Kicsit ugyan zárkózott az öreg — egészen más dolgokról tárgyalt vele. Aztán a végén csak annyit mondott, komolyan a szemébe nézve: »Itt olyan kollektívába kerülés fiam, hogyha megbecsülöd magad, mindenki segít. Gyere, megmutatom a munkahelyed és bemutatom a közvetlen munkatársaidat. Nyugodtan fordulj hozzájuk tanácsért. Ne restelj semmit!«

Bús Jancsi mindent megígért persze. Megválozik, megbecsüli magát. Hogyne.

De azért, hát... sor került később egy másik négyesem közötti beszélgetésre is. »Na, most jön a lelki-frócs. Tudtam! Mindenesetre elég sokáig megállia az öreg. Egy teljes hónapig! Le a kalappal — gondolta a fiú. Vagy lehet, hogy egyszerűen kipenderít? Neki se vagyok jó?!«

Az üzemvezető csak ránézett. — Megfogadtam fiam... Ennyi volt az egész. Jancsi elpirult. Nyelt egyet. És megkérdezte: visszamehet-e dolgozni...

Most már — hét hónapja — »plafon óráberé« van — így mondja. Száz százalékra teljesíti a tervet.

A napokban állítólag valaki heccelni kezdte egy másik üzemből.

— Te! Hát még mindig nem keresed meg a napi három forintodat? Bús Jancsi nagyvonalúan, önértékesen legyintett. — Komám, hol van már a tavalyi hó? Te elmaradtál. Mit jössz ilyen özönvíz előtti dolgokkal? Nevetséges... Mi vagyunk évek óta a gyár legjobb üzeme. Biztosra veheted, hogy a szocialista címet is elnyerjük! Brigádunk máris szocialista, kettő küzd érte. Tudod, mit vállaltunk mi ebből az egymillió forintos pótalkatrész-gyártásból? Hatszáz-ezer forintot! Itt gondolkodó emberek vannak, édesapám!

Tudod például, hogyan szereztünk mi össze hat esztergályost? — merthogy 1962-re emelkedett a programunk. — A munkaerő-gazdálkodás nem tudott adni. Mi hoztunk fiatal szakmándülöket és neveltünk magunknak...

— Ocsi, ne lógass már be. Mi az, hogy mi? Talán te is?

— Nem én személyesen... De hát a többiek. Az üzem, na. Abban én is benne vagyok. Juhász, Domonkos, Bosnyák, meg Millei nevelte őket. Lényeg az, hogy a fiúk három hónap múlva megcsinálták a száz százalékos. Ezerötöt megkerestek! Most, az átképzés tanfolyamon csak az elméletre kell járniuk... Szóval ilyen emberek vannak itt! Gondolkodok! Mondhatnám úgy is: közösségi, majd hogyan nem szocialista. De hát érted, mit akarok mondani... Ahogy az új gépek van prototípusa, úgy az embernek is.

— O, tán már magadat is oda számolod?

— Dehogyan számolom... En még csak nevelődöm, nevelődöm...

Eddig a történet.

A sürgöny egy mondatában ez is benne van...

Csákváry Margit

Kitüntetések

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Bartha Tibor tiszántúli református püspöknek, a református egyház zsinata és konventje elnökének a református egyház és az állam jó viszonyának alakításában, valamint a hazai és a nemzetközi békeemelési munkájában, valamint a hazai és a nemzetközi békeemelési munkájában kifejtett eredményes munkássága elismerésül, 50. születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság Zászlórendje 2. fokozatát adományozta. A kitüntetést Marosán György, az Elnöki Tanács helyettes elnöke nyújtotta át. A kitüntetést átadásánál jelen voltak Kiss Károly, az Elnöki Tanács titkára, Prantner József, az Állami Egyháziügyi Hivatal elnöke és Erdei Ferenc, a tiszántúli református egyházkerület főgondnoka.

Az Elnöki Tanács dr. Szinetár Ernőnek, a fővárosi II. kerületi tanács József Attila kórház igazgató-főorvosának az egészségügy, különösen a pszichiátria területén kifejtett több évtizedes elméleti és gyakorlati munkássága elismerésül 80. születésnapja alkalmából a Munka Erdemrend kitüntetését adományozta. A kitüntetést Marosán György, az Elnöki Tanács helyettes elnöke nyújtotta át. A kitüntetés átadásánál jelen volt Kiss Károly, az Elnöki Tanács titkára, dr. Simonovits István, az egészségügyi miniszter első helyettese és Ovári Miklós, az MSZMP Központi Bizottsága osztályvezető helyettese.

Telefonbeszélgetés Anglia és Amerika között a „Telstar” segítségével

Az angol postavezérgazgatóság szóvivője közölte, hogy a péntekre virradó éjszaka 10 perces telefonbeszélgetés folyt Nagy-Britannia és az Egyesült Államok között a Cape Canaveralban kedden felbocsátott »Telstar« mesterséges hold közvetítésével.

A beszélgetés az angliai Goonhilly Downs és az amerikai Andover reálállomások mérnökei között folyt, kizárólag technikai kérdésekről. A műbolygó a beszélgetés közvetítése idején huszonegyezer kerülte meg a Földet.

A szóvivő szerint a »Telstar« közvetítésével az Atlanti-

óceán két partja közt első ízben létre hozott telefonkapcsolat kiváló minőségű hangot eredményezett.

Azt tervezik, hogy pénteken éjszaka lebonyolítják az első hivatalos, a nyilvánosság előtt telefonbeszélgetést az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország között a műbolygó segítségével. Július 23-ra televíziós műsorseret készítenek elő az Atlanti-óceán két partja között. Az amerikai televízió műsorában — amelyet a »Telstar« segítségével az Európai tagállamai átvesznek — esetleg szerepel majd Kennedy elnök is.

3 millió 700 ezer egyéni biztosított van az országban

Péntek délelőtt a Magyar Sajtó Házában a biztosítás helyzetéről sajtótájékoztatót tartott Fehér Sándor, az Állami Biztosító vezérgazdátja. Elmondotta, hogy az idei első felében a biztosítás tovább fejlődött, hazánkban jelenleg 3 millió 700 ezer egyéni biztosított van, 400 ezerrel több, mint az előző év végén. A károsult termelőszövetkezeteknek a még nem végleges adatok szerint mintegy százmillió forintot fizettek ki hat hónap alatt. Jégyverés idén 365 községet ért, s számos alkalommal kaptak kártérítést a közös gazdaságok tűz- és árvízkar miatt is. Több termelőszövetkezetnek egymillió forintot felüli összeget is fizettek.

A közös vagyon megvédése mellett a szövetkezeti tagok háztáji gazdaságára is kiterjed az általános biztosítás egy

formája. Ezt eddig 340 ezer tag vette igénybe, a részükre kifizetett kártérítési összeg tavaly meghaladta a 32 millió forintot is. Szépen fejlődnek a biztosítási és öngyelző csoportok, amelyeknek félmillió tagjuk van. A tízfőtint havi tagsági díjból tavaly már ötezer szövetkezeti tag üdült Hévízen, Parádon, Jósvalón. Idén a számuk tízezerre nőtt. E csoportok tagdíjaiból egyébként másfélmillió forintot fizettek ki halálesetek miatt a tsz-tagok hozzátartozóinak.

Az általános háztartási biztosítás alapján hat hónap alatt százezer esetben fizetett a károsultaknak az Állami Biztosító. Üzemi biztosítása 700 ezer ipari dolgozónak van Magyarországon.

Fejldnek az Állami Biztosító nemzetközi kapcsolatai is. Tizenöt európai ország illetékes szerveivel kötött eddig autósavatossági »zöldkártya« egyezményt, amelynek alapján megtérülnek a magyar turisták által külföldön okozott személyi és vagyontkárok. Befejezésül Fehér Sándor elmondotta, hogy a becslések szerint idén több mint félmillió károsultat fizetése érdekében sor. A biztosítottak joggal elvárják, hogy kárakat gyorsan és igazságosan térítsék meg. Ennek érdekében a kárbecslést és a kárkifizetést decentralizálták, a megyei igazgatóságokra, főkörekre bízta. Országosan 170 állandó és 30 idenykárbecslő dolgozik, szakképzettségük magas és sokan közülük mérnöki diplomával rendelkeznek. A biztosító és a biztosítottak javuló kapcsolatai utal, hogy az elmúlt időszakban kétszáz-ezer kárrendezési esetben mindössze harmincnyolc került sor peres eljárásra.

F. G.

Padvésés

Előre, és a leghatározottabban kijelentem: sosem véstem semmit, se fára, se köre, se padra. Lány létemre nem volt ssha bicikám, diák koromban stréber lévén nem bántottam az iskolapadot. De most, mégis...

Olvasom, hogy a padvésés kihágásnak minősül, és szigorúan megtorolttatik, ugyanúgy, mint a csendháborítás, vagy a virágok leszakítása.

Engedjék meg, hogy kérészt emeljek a padba-vésők érdekében. Sétál egy pár a szigeten, tavasz van, húszévesek, úgy érzik, őértük teremtette isten a világot, őértük forog a Föld és ekkora nagy szerelem nem volt még a világminőségben, amióta az első fehérjemolekula létrejött. Nem tudnak szegények szimfóniát komponálni, nem tudnak már-ványt vézni, nem tudnak verset írni, és nem tudják megírni szerelmükről a Rómeó és Júliát. De meg akarják örökíteni a pillanatot, valamivel, valami halhatatlannal és erre azt cselekszik, amit évszázadok óta milliók cselekedtek: felírják a nevüket. Ez látható Visegrádon a Salamon tornya falain, Párizsban, az Arc de Triomphe

Fehér Klára

Nyolc kristályvizű tó a legnagyobb bükki barlangrendszer mélyén

Diógyőri bányászok, nehézipari műszaki egyetemi hallgatók, geológusok és mérnökök húsz főnyi csoportja egy hónapja találta meg a Bükk fennsíkán fekvő Létrástatón a szepesi zombolyt. A hét függőleges kúrtóból álló, 145 méter mély zombolyba hosszú fáradozások után sikerült lejutni. A barlangkutatók nemhiába fáradoztak, a Bükk eddig ismert legnagyobb, mintegy 1200 méteres kelet-nyugati irányú barlangrendszerét fedezték fel. Az azóta ellett időszakban a kutatók minden hét végét a barlang feltárással töltötték, és eddig csaknem ezer méteres újabb szakaszt sikerült feltárniuk. A munkát megnehezíti, hogy a meredek sziklafalak között húzódó hét kúrtón hét óra szükséges a leereszkedéshez, az egész barlang bejárása pedig 16 órát vesz igénybe.

A feltárástok alkalmával megállapították, hogy a keleti ág a lillafüredi István barlang felé húzódik. Ebből eddig mintegy 800 méteres szakaszt ismertek meg. A Jávorok felé vezető nyugati ágból pedig több mint ezer métert sikerült előrejutni. Ebben az ágból egymás után három nagykiterjedésű barlangüreget tártak fel. Falikat cseppköképződmények borítják. A Lillafüred felé tartó ágból nyolc, egymástól mélytűfű gátakkal elválasztott kristálytisza vizű tavat találtak. Egyébként nyolc méter hosszúak és hat méter szélesek.

A miskolci barlangkutatók az eddig ismert legnagyobb bükki barlangrendszer feltáráására augusztusban kéthetes táborozást rendeznek.

A NAGY OLIMPIA

Díjnyertes, magyarul beszélő, színes olasz film az 1960-as római olimpiai játékokról

Bemutató: július 19

PÁLYÁZAT

A Szövetkezetek Országos Felvásárló és Értékesítő Központja, Budapest, VI. Csengery utca 41. pályázatot hirdet korszerű és az egyes piacok távlati terveibe beillő

PIACI ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCS ÁRUSÍTÓ PAVILONOK,

valamint ugyanilyen árucikk számára mozgatható utcai árusító pavilonok tervezésére. A pavilonok a következő piacokra tervezendők:

- a) budapesti nyíltárusítási piacokra,
- b) budapesti zárt csarnokokra, ezeken belül zárt árusítóhelyek kialakítására.

A pályázat benyújtási határideje: 1962. augusztus 31. Benyújtásának helye: Szövetkezetek Országos Felvásárló és Értékesítő Központja, Beruházási Osztály, Budapest, VI. Csengery utca 41. A részletes pályázati kiírás ugyanitt díjtalanul beszerezhető.

Pályadíjak:	I. díj	5000,— Ft
	II. díj	2000,— Ft
	III. díj	1000,— Ft